

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserții se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt să se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articule nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru
șe - care publicare.

Nr. 2298 Scol.

Circulariu

cătră toate oficiale protopresbiterali din arhiepiscopie ca inspectorate tractuali de scoale.

Terminalul pentru depunerea esamenelor de cua-
lificări invățătoresc se desfinge în anul acesta pe
30 Iunie și datele următoare st. v.

Cerările pentru admisie sunt să se aștere prin
concernentele oficiale protopresbiterali și au se între-
aici până la 14 Iunie, fiind instruite în sensul §-lui 3
al regulamentului sinodal din 1873 cu atestate de
botez, de moralitate, de studiile facute și despre
pracsa invățătorescă (servișiu). Prelângă aceste fie-
care aspirant are să acclame cererei de admisie o
scurtă descriere a vieții sale, compusă și scrisă de
el însuși, din care să fie evidente fazele mai însem-
nante ale vieții sale; în special dacă între termicarea
antestudiilor și intrarea în preparandă, sau între
absolvarea preparandiei și intrarea în serviciu activ
invățătoresc, a trecut unul sau mai mulți ani: unde
și cum a petrecut aspirantul acest timp? dacă în
decursul serviciului activ s'a întemplat vre-o între-
rupere sau strămutare în altă comună, din ce cauza
a urmat aceasta? unde și cum a petrecut timpul intercalar? Dacă aspirantul aparține armatei, e de a
se arăta: în ce an s'a asentat, când și cât timp a
fost în serviciu activ militar? Aceasta descriere a vie-
ței protopresbiterali are să o cenzura înțînd cu de-
osebire în vedere prescripcile §-lui 4 din mai sus
citatul regulament; iar la casul dacă față cu aspi-
rantul ar avea loc vreuna din excepțiile acolo în-
sirate, va notifica aceasta consistoriului: la din con-
tră va provede actul numai cu visa sa.

În special se înseamnă, că cererii de admisie
la depunerea esamenului e de a se acclame tacșa de
10 fl. prescrisă în §. 125 al statutului organic, even-
tual să se documenteze cu acte demne de credință ab-
soluta săracia a suplicantului. Fără de aceste nu se
va mai admite nimeni la depunerea esamenului (§ 3
regul. cit.).

Ce privesc materialul pentru esamenul de cua-
lificări se înseamnă, că partea teoretică va cu-
prinde toate obiectele prescrise și obligate pentru
scoalele populari elementari, subînțelegându-se și
limba maghiară. Partea practică se va estinde asupra
metodicei din diferitele obiecte de invățămînt
și asupra agendelor administrative, ce are ale pro-
vede invățătoriul la scoala populară în sensul pre-
scriptelor normativului scolar din 1882 (matricule
scolare, cataloge, lista de absenții, rapoarte §. a.).

Se înseamnă și cu această ocasiune spre strictă
conformare a tuturor, pe care să privesc, că invă-
țători fără de esamen de cuałificări (invățătoresc)
nu se pot admite la noile alegeri. Aceia, cari ca
atari ocupă posturi invățătoresc, dacă dela prima
lor aplicare au trecut doi (sau mai mulți) ani,
precum și aceia, cari la esamenul de cuałificări
din 1883 au fost reiașați pe un an, sunt detori
sub urmarea delătuării din funcție, a depune
prescrisul esamen eventual a legitima împedecarea
prin acte demne de credință.

Conform acestora tit. Dă prelungă intimația
unui exemplariu al acestui circulariu, vei îndruma
în special pe fiecare invățători fără de esamen
de cuałificări din acel tract, să se supună ne-
greșit în anul acesta esamenului prescris de legile
din vigoare; iar despre aceia, cari din orice cauza
nu se vor conforma, vei relaționa aici până la 15
August a. c. arătând și cauza eventualei împedecări.

Din ședința consistoriului arhiepiscopal, înținută
în Sibiu, la 10 Maiu, 1884.

Nicolau Popea m. p.,
archimandrit și vicarul arhiepiscopal.

Sibiu, 14 Maiu 1884.

Parlamentul Ungariei s'a închis, și după cum
se exprimă un diariu nu fără oare care cuvînt,
capitala a rămas pustie. Un period de activitate

parlamentară trecu preste capul populației din
statul nostru, și în fața bilanțului periodului tre-
cut uimiți stăm, căci uimiți, trebuie să stăm. Si
trebuie să stăm uimiți, căci vedem regres preste
tot locul încât e vorba de specialele noastre inter-
ese naționali românesci.

Eram dedați a privi constituția Ungariei de
mamă dulce, cu asemenea iubire, asemenea afecți-
une, asemenea simț de dreptate pentru toți.

Si în teorie așa și este. Suntem toți cetățeni
ai acestui stat, egali înaintea legei și înaintea lui
Dumnezeu. Ungaria ca stat modern este a tuturor
naționalităților locuitoare aici. Nu există deci favo-
risare, nu deteriorare; perfectă egalitate, perfectă li-
bertate să scrie în constituția țărei. Si din aceste
două eo ipso rezultă frățietatea cea mai perfectă.

Acesta în conturi generali. Si ele ne dă
icoana cea mai perfectă din lume. Legislația
e chemată a perfecționa pas de pas icoana aceasta
în conturi atât de marează, a o perfecționa însă pe
baza principiilor ei fundamentale și în proporție
dreaptă cu ele.

Succede parlamentului a fi compus din oameni
principători și cu bunăvoie, conduși numai de interesele
adeverate a patriei, atunci lucrul merge
strînat. Si dacă conducătorul e măestru, și în direcție
nu se abate dela principiile — base ale icoanei,
din ea ese un cap de operă, și lumea privesc
cu uimire la fățul activității parlamentului ungă.

Așa în teorie.

Fiecare element constitutiv al statului are să
fie la locul pentru care are și chemare, dar totodată
și destinație. Indemnul este comun: activitate
pentru patria comună. Din el iesorește îndestulirea
suflătoarească, aceasta nasce indeletnicirea și voia la
lucru și rezultatul lor este înflorirea patriei.

Patria inflorește și bogățile ei se împart fără
privire în dreapta sau stânga de opotrivă între toți
cetățenii statului. Au lucrat toți deopotrivă, pri-
mesc răsplata deopotrivă.

Așa prescrie constituția țărei, așa să lucrul în
teorie, și în teorie, fericită, de trei-ori fericită este
Ungaria.

Si ea în fericirea sa teoretică a decis să facă
palat sacru parlamentarismului. Si aceasta cu tot
dreptul, căci noi am vîdut că parlamentul este che-
mat a perfecționa pas de pas constituția prin
legi în tocmai principiilor fundamentale ale ei.

Așa să lucrul în teorie și noi ne închinăm pă-
rintescei inimi a grădinișului nostru suveran.

O inimă nobilă, inimă părintească trebuie să
salte în fața sanctuarului frumoasei noastre consti-
tuții, și să o venereze, ca modelul posibilității
fericirei pămîntesci.

Așa stăm în teorie.

Oamenii sunt oameni, și oamenii sunt păcătoși.
Păcătul, ca toate păcatele nici odată nu are roade
bune. O activitate în păcate, sau mai precis: o
activitate cu intenție rea, fără alte motive, de căt
de a lucra rău, și aceasta fără nici un titlu cu pre-
tenție de justificare, o asemenea activitate produce
distrugere. Si ea distringe insușit, când se face sub
fălnicul nume al constituției.

De aici vîrind nevrînd descendem la practica
lucrului. Si fiind că în teorie am reflectat la țeara
noastră — Ungaria, la ea va trebui să aplicăm și
practica. Vom fi consecvenți, încât ne va fi per-
mis să fi consecvenți.

Anticipăm din capul locului că fiori reci stră-
bat inima și rerunchii nostri la pronunțarea cu-
vîntului consecvență. În consecvență la practicarea
constituției noastre, venim la constatarea adevă-
rurilor, și adevărul nimări nu i place.

Cu puține voim să dicem totul. Riscăm totul
spuind adevărul. Ne punem între două focuri atîțate
de fauri interbăntăți. Si focul crește pe di ce
merge, căci faurii nu mai slăbesc din foi.

La 1867 s'a făcut pactul dialitic. Dieta Uni-
gariei făcu mai apoi legea pentru egala îndreptățire
a naționalităților.

Dela început încă legislația Ungariei s'a pus
pe teren alunecos. Din ficitiunea unei națiuni ungurești
și au luat ieroul toate celealte ficitiuni, și astfel
din ficitiuni în ficitiuni am ajuns la stadiul de adi.

Nu e mirare că lucrurile s-au desvoltat, după
cum adeca ele s-au desvoltat. Greșală mare s'a
făcut din toate părțile, și nu noi vom cîntări în
care parte ponderează păcatul.

Maghiarii, copii desmerdați prin soartea trecă-
toare și sburdalnici din fire, vîdîndu-se ajunși la
putere, începură sări din extravagante în estra-
vaganțe.

Spre a se putea justifica în față lumei căutără
după pretețete. De ochii lumii au adus legea pen-
tru naționalități. Nime nu mai este naiv să credă
în sinceritatea cugetului la aducerea acesteia. Din
contră rezervația mentală este în deobște cu-
noscută.

Domnul Slavici în opul seu „Die Românen der
ost. ung. Monarchie” ne spune, că de sub Maria
Theresia începînd, unguri au luat metoda de a nu
se opune legilor, cari nu le conveniau. Se aduceau
legele în toată forma, se sănătoșau și promulgau, și
când era vorba la aplicare, lucrul rămănea baltă.

Această practică de o sută de ani în aplicarea
legilor servă de „reservatio mentalis” la aducerea le-
gilor din 1868.

Ce a urmat numai este secret. Noi ne am
tot plâns, și aplicarea legei făcea progresse în sensul
indicat de noi.

Am recurs la legislație contra abusurilor, și
ea ne-a întărit în credința noastră cu privire la
rezervația mentală. Am cerut sanarea răului, și ea
insăși a păsit agresiv.

Tinînd cont de curentul domitoriu în jurnalistică,
legislația trebuia să justifice propusul nostru.
Ești din rezervație și ne regularisă naționalitățile. În special Transilvania fu arondată din
nou după cercuri în mod volnic cu scopul de a demonstre lumii, că cu toată proclamarea uniunii,
Transilvania tot mai este autonomă.

Schiopăta justiția, schiopăta, reu schiopăta și
administrația, și spre completarea lucrului legislația
continua cu actele de volnicie.

In primul loc români erau tinta tuturor lu-
crărilor anticonstituționale. Lucru de tot natural.
Români la începutul erei dualismului au înscenat
pasivitatea față cu legislația Ungariei. Pentru ei
legile aduse n'au valoare, nefind ele aduse cu con-
cursul și consumămentul lor. În naivă presupunere
că prin abstinența lor ei vor opri carul statului, cu
îndărînicie persistă până în momentele de față în
ținuta lor: pasivitate.

Ungurii la început au spus: „Volenti non fit injuria” Am lucrat deci negații contra noastră pre
toate terenele.

In cele din urmă s'a îngroșat lucrul. Patrio-
tismul modern și ideia de stat unguresc de tot
modernă și ea, apoi naturalele consecvențe ale ace-
stora numai putea fi reduso la „Volenti non fit injuria”.

Est modus in rebus. Passivistii sunt dacoromâni, nu recunosc actuala basă în stat, ergo contra
lor sunt justificate ori ce mijloace. Sub acest
pretest s-au adus seria de legi, care de care mai dra-
conică contra românilor. În acest sens a lucrat
justiția, asemenea administrația.

Puteai prinde cu mâna rădăcina răului. Bună-
voiță de o parte și înțelepciune de alta, și astăzi
n'am sta unde stăm.

Însă nu s'a urmat întocmai așa. Marele Șaguna
și ai sei au cuprins toată greutatea situației,
el însă n'a isbutit.

A condamnat o direcție, despre care era con-
vins că ea va avea triste urmări. O a condamnat
succesive până la moartea sa, căci di de di vedea
urmările triste traduse în fapte. Până eri o au con-
damnat oamenii lui Șaguna, cu provocare la tristele
urmări, ca adi să o susțină tot cu provocare la tri-
stele urmări.

Urmările din reale devin tot mai reale. Oamenii
pe baza acestor urmări, scot sabia și frângia pen-

tru passivitate căci „sapientis est in melius mutare consilium”.

Dărjiți în această ținută dăm ansă și mai departe la acțiune parlamentară în sensul de până acumă. Despre justiție și administrație vom tăcea.

Așa noi.

Apoi ungurii. Călăresc pe utopii și înveninează toate straturile sociale. În parlament se face politică de rassă: *Si ferrum non sanat ignis sanat*. Ideea de stat maghiar în sensul de astăzi și serbează mânosul seceris pre stradele Clușului. Lucruri stranii acestea, căci se fac toate sub scutul constituției. Însă să nu uităm că aici nu mai avem de lucru cu teoria ci cu practica acestei constituții.

Efectele practicei le vedem cu imbelüşgare lătite prin toate cotiturile patriei noastre.

Dușmania la dimensiuni însământătoare și cu greu se va realiza dorința noastră cu infrântarea.

Udăm cărbunii spre ai stinge, și i udăm cu puțin efect. Causă? Noi udăm cum putem precând maghiarii cu tot aparatul presei lor, și români pașivisti nu mai puțin, sau din foi. Cu chipul acesta noi mai mult astăzi. Prin urmare voind a stângă, ajungem tocmai la contrariul.

Greșala nu este a noastră. Practica constituției este vina la toate. Ungurii au apucat pe povârnișul periculos, de unde nu bucuros repăresc. Români cu sau fără reson stau morți pe lângă politica inscenată la 1868.

Ce vor urma din aceste frecări, nu scim. Noi ne vom urma calea apucată. Fără considerare vom arăta răul în ambele tabere, și vom împingea spre moderație și buna înțelegere. De nu vom isbuti, la erumperea criselor ne vom măngăia cu conștiință, că în lumea de ați vorba înțeleaptă nu mai are trecere.

Revista politică.

Diarele din țeară s-au ocupat în timpul din urmă cu mare predilecție de sinodul archiecesan. Motiv le-a servit concluzile luate cu privire la noua fază în care a intrat ajutorul împăratesc și la adresa de loialitate către Maiestatea Sa imperatul și rege al nostru.

Concluzele luate în această privință fură reprodate de diarele principale unguresc și comentate de fiecare din ele în sensul vederilor și aspirațiunilor lor.

Scim ce a scris „Pester Lloyd”. Deastădată vom reflecta la diarul guvernamental tipărit unguresc: „Nemzet”. Numitul diariu între altele serie următoarele;

„Dacă Consistoriul din Sibiu prin conclusul luate în această cestiu vrea să aplice pe terenul pasivității, singur are să fie responsabil de urmări; după părerea noastră însă ar fi în interesul respectivilor preoți și comune să se facă reclamări căt mai de timpuriu, ca nu cumva agitația începută în amintita direcție să aibă succesul dorit. Dar de aceasta nu ne temem, căci și până acum au intrat la ministerul de instrucție mai multe petițuni în care atât comune căt și preoți cer ajutor dela stat..

In cas, când nu s-ar spesa întreaga subvenție de stat de 24,000, disponibilă ați pentru Metropolia românească prin ajutarea, ce le va da guvernul la cei îndreptățiti, restul se va întrebuița eventual pentru alte scopuri de ale bisericei gr.-neunite.“

Noi ne-am spus părerile noastre în acest obiect. Demnitatea bisericei se vede că a pus în respect

pe publicistii din Budapesta, și noi credem că biserică și va scrie disciplina pre preoții sei.

Numirea de „greco-neuniti” o reducem sau la reință, sau la ignoranță. În ori ce cas ea atestează nemernicia celor ce bucuros iau refugiu la nomenclaturile din timpul umilirii bisericei noastre. Contrastul între umilirea de atunci și demnitatea ei de acumă le bate la ochi.

Cu ocazia unei dilei de 10 Maiu președintii corpuri legiuitorale ale României au felicitat prețelelor lor cu căldura proprie românilor din România liberă. Reproducem după „Românul” răspunsul regelui:

„Domnilor senatori! Domnilor deputați! Ne simțim cu deosebire fericiti de a vedea împregiul nostru pe reprezentanții nației, cari s-au grăbit a Ne aduce simțemintele lor de dragoste cu ocazia acestei dile scumpe și memorabile.

„Călduroasele cuvinte cu cari salutați, prin venerabilitatea președintii, această însemnată aniversare, și urările cu cari încălcădju înimile Noastre Ne umple de bucurie; ele sunt pentru Noi un puternic îndemn pentru a păsi cu încredere nainte, având numai o țintă, o dorință: demnitatea țărei, fericirea scumpului nostru popor.

„Astăzi, sunt 18 ani trecuți de când o marinimoasă naționă Mi-a încrezut destinele sale.

„Fără a-Mi ascunde mariile responderi cari încă foarte tinere și fără experiență, luam asupra Mea, am venit în mijlocul vostru atras prin o datorie sacră, prin o misiune frumoasă, și cu hotărârea nestrâmată a dobândit pentru România neatârnarea sa.

„De atunci am întîmpinat împreună multe greutăți, am trecut prin grele încercări, împărtășind cu poporul censuri bune și rele; însă cu răbdare și prin o înțelegere completă, neturburată nici un moment între națione și Tron, am ajuns să îndeplină fapte, cari, acum 18 ani, erau privite numai ca nisice dulce visuri.

„Rog pe A-Tot-Puternicul ca țeară să străbată de acum înainte o lungă cale de linisire și prosperitate, spre a putea întemeia și desvolta ceea ce am câștigat prin munca și înțelepciune, cugetând cu toții numai la fericirea scumpă noastră patrie“.

La cuvântarea primarului capitalei, M. S. Regele a răspuns cu următoarele cuvinte:

„Salutăm din tot sufletul pe delegații cari au alergat din toate părțile țărei în capitala Regatului, pe răniți cari au venit din plăuri și câmpii în mijlocul frajilor lor de armă, spre a reînvia amintirile frumoase legate de întreaga aniversare de 10 Maiu, cari împodobesc de-a pururea istoria noastră.

„Bucuria cu care România serbează în fiecare an această scumpă și este pentru Noi o dovedă căt de adânc să a înrădăcină în inimile tuturor dinastia liberă aleasă de popor.

„Nu mai puțin însă este întipărită în sufletul nostru dragostea cu care am îmbrățișat pământul românesc din diua chiar când am pus piciorul pe dânsul.

„Am venit atunci în mijlocul vostru cu o credință nemarginată în viitorul, cu o voință hotărâtă a lucra, a lupta și a suferi chiar, spre a putea conduce scumpa noastră Românie la fericire și mărire, și a dobândi pentru ea un loc demn între statele europene.

„Astăzi putem privi cu bucurie și mândrie timurile grele ce am străbătut și sărbători cu inima voioasă a septei aniversare a independenței și a treia a coroanei: roade strălucite ale unei munci neîncetate, datorite acelor cari au lăsat și lăsat cu mintea și cu brațul la îndeplinirea dorințelor noastre cele mai scumpe.

ționali: întâi ar contribui la înmulțirea cunoștințelor în popor, a doua i-ar face să se abțină dela alte ocupații, cari necum să fie folositore sunt chiar dăunoase. Tot prin atari preleții intereseante ar stârnii gustul cetății în adulții contribuind astfel la cultivarea lor ulterioară.

În casul acesta generația tineră nu ar fi condamnată de a-și uita și puținele cunoștințe căștigate în scoală precum durere să întâmple astăzi cu cei șeși din scoală de sub mâna invățătorului. Odată stîrnită gustul cetății, respândirea culturii în popor să ar îndeplini cu multă facilitate.

Foarte recomandabilă ar fi asociarea mai multor din adulții trecuți prin scoala poporului în anumite societăți, cari prin contribuiri reciproce să-și poată prenumera diare.

Acesti adulți în timp de sărbători se pot aduna în localul scoalei unde preotul le va ceta și explică părțile pe care nu le înțeleg.

Se înțelege că aceasta la început va fi foarte greu, dar apoi cu timpul vor ajunge în cât nu vor avea lipsă de explicație și se vor putea desvolta de sine.

Preotul va putea privi apoi cu satisfacție la tinerii sei, cari vor fi ca nesce flori frumoase în grădina noastră națională. Satisfacția sa va fi cu mult mai mare atunci când va audă aducându-i se mulțumite din o parte și din alta pentru serviciile pre-

„Regina și eu primim cu o via multămire călduroasele urări ce ne aduceți și pe care primarul iubitei noastre capitale ni le rostesc așa de bine în numele delegaților tuturor orașelor și județelor țărei.

„Intorcându-vă la căminele voastre, ve rugă a arăta tuturor din parte-ne simțemintele noastre de recunoșință, și a spune că inimile noastre sunt a pururea cu iubul nostru popor.“

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman”.

Poiană, 11 Maiu 1884. Domnule Redactor! Eri Joi în 10 c. se descarcă asupra comunei noastre un potop cu vijsie și grădină între ne mai pomenite fulgere și trăsnete, incă cugetai că a sosit sfîrșitul veacului acestuia. — Pre la 12 1/2 ore orizontul se intunecă ca noaptea; în casele cele mai luminoase abea puteai cete din apropiere pe cifrele orologiului de părete.

La 12 3/4 ore fulgerul lovî în vîful turnului bisericei celei mari, care, durere, nu era apărata de parafulger, și zdrobind grindă, îpărăme, usi și ferestre, gaurind turnul pe mai multe locuri se perde în pămînt. Multimea țiglelor căzute de pe turn zdrobiră în drumul lor și luară cu sine țiglele de pe acoperișul bisericei, astfel aceasta este în strictul sens al cuvîntului toată ciur. Paguba aici o calculăm la minimum 1000 fl.

Mult mai mare este paguba singuraticilor locuitori, cauzată prin grădină și apă. Nu numai floare, dar nici frunză n'a remas pe pomii. Sămenăturile pe întreg hotarul fură zdrobite cu desăvirsire de grădină, apoi spălate și manate de valurile apei. Grădina formează ici coela omelii de o colosală extensiune. Toate păræele se umflă în valuri negre căt casele, restorând, rumpând și manând tot ce aflau în drumul lor case, șopuri, ziduri și garduri. În chipul acesta sunt vre-o 60 familii mai mult (unii foarte mulți) sau mai puțin pagubiți.

Dintr-o curte valurile fioroase mânără un cal, dintrală o vacă și a. Durere și un om, Dumitru Sarachie, își perdu viața în apele turbate. Aceasta, ducând gunoiu cu caruța fu prins de valuri și manat cu căruța cu tot fără de urmă. Cadavrul lui îl afără de abea astăzi pre apă la vale, cale de 2 miluri la podul din Apoldul de sus. Ca și acesta au fost tare mulți oameni, mai veros copii în periclu iminent de a se îneca; unii au scăpat numai ca prin urechile acului.

Furtuna înăun cu aceași vehemență și fără întrerumere preste 3/4 de oară.

Făcând o preumblare pre lungă văli ni se înfășură pretutindinii un trist aspect de clădiri ruinate și oameni necăjiți și sărăciți, cari se silesc a scoate apa, nămolul și grădina de prin pivnițe și case.

N. M.

Mateiaș în 11/23 Maiu 1884. Prea Onorate Domnule Redactor! Biuveloiți a da loc în „Telegraful Rom.” următoarelor șiruri:

Comuna Mateiaș își are hotarul seu împărțit în trei câmpuri; în două, care sunt situate jumătate pe deal, se seamănă grâu resp. secără și ovăs, iar în al treilea, care formează o peninsulă în olt, se seamănă cucuruz. — Oamenii din comuna aceasta, când văd că cucuruzul și earba din acașă peninsula sunt tare frumoase său dedat a crede, că arătăiasă oltul, find șepte părți din opt espuse in-

state în folosul generației tinere „speranța viitorului unei națuni”.

O faptă nu mai puțin laudabilă a preotului român și pentru care ar binemerita dela naționea sa ar fi, când și ar da silințele să îmbărbăteze mai mulți copii de-a poporului nostru spre a imbrătoșa meseiile. În casul acesta s'ar ajuta mult formarea clasei de mijloc, de carea să simte o mare necesitate.

Cele mai sus descri-se le-am pretins și le prețindem dela preotul nostru din motivul, că el e în toată diua în mijlocul poporului a cărui lipse le simte și le vede pe fiecare minută.

Viața faptele și purtările lui să fie o oglindă deschisă ochiului fiecărui țărăna ca privind întrările să se se silească și acomoda viețea după aceasta. Dar se recere ca oglinda aceasta să fie căt să poate de chiară, plină cu fapte nobile, căci numai astfel privind omul întrânsa să-o poată lua drept îndrepătrui al vieții sale.

Toate cele afirmate se vor putea realiza numai atunci, când preotul va fi superior în toate privințele, când va fi o stea luminoasă în mijlocul poporului. Sântă și nobilă e misiunea preotului român și grea problemă are de realizat pe acest pămînt. Mult așteaptă dela densul naționea sa, carea odioasă îl va glorifica pentru faptele sale.

Fiindcă mult se cere dela densul de acea lucrul și osteneala, zel și diligiență și scopul va fi ajuns.

FOITA.

Ceva despre misiunea preotului român.

„Preotul este făclă, carea trebuie să lumineze printre cîte cîte sale; la el alergăm ca să ne alinăm durerile suferite; el trebuie să ne îndulcească amărăciunile vieții din lumea aceasta“

G. Lazar, dascăl român.

(Urmare.)

Nu mai puțin trebuie preotul a deda pre popor cu cultivarea pomăritului, stupăritului, vermilor de mătasă, care toate ar aduce un venit considerabil în punga românului.

Se înțelege că el nu va pută fi în toate acestea exemplu dar cel puțin să-i îmbărbăteze cu cîventul aducându-le de exemplu pe alte popoare, care cultivă cu bun succes acesti însemnări rami ai economiei, areându-le imensele foloase ce rezultă din acestea.

Un mare sacrificiu ar aduce pe altariul naționi acel preot care în timp de sărbători, cari har Domnului la noi sunt destul de numeroase, precum și în dilele pe care țărani noștri le pierde numai de giuba în partea cea mai mare, ar ține anumite preleții în stil placut poporul. Prin aceasta ar servi în două moduri causei noastre na-

căciunei. În anul acesta s-au prefăcut bucuria în supărare din altă parte. În 10 l. c. la 3 oare după ameadi s-au pornit o ploaie repede de spre ameađă-dì apus spre meadă-noapte răsărit, împreunată cu grindină, care gradat a crescut la mărimea nucilor și în 4 minute a prefăcut atât semănăturile de primăvară cât și cele de toamnă despre cari diceau oamenii, că aşa frumoase nu au fost nici de 10 ani — intru nimica. — Această tempestă s-a descărcat peste teritoriul întreg al Mateiașului, peste 4 părți din 5 al Racoșului inf. și peste 1 din 4 al Dopcei. La Racoș s-au înnechat și vr'o 39 de porci în un părău.

Oamenii cu speranță mare dic că din cuceruz se poate aștepta încă înnoire din rădăcină, iar grânele și săcările (de acestea din urmă sunt mai multe), au început oamenii să le cosească, ca să facă loc la alta cositură și cari vor putea să le samene de nou oare cu ce. Acum unii oameni, cari au gătit cuceruzul și acceptau secerișul cu sete și foame se găta de drum oare în cătrău. Aceasta este nouitatea mai mare*) de pe la noi.

Ioan Brote,
preot.

Varietăți.

*(Himen). Simpaticul nostru artist, domnul George Dima, profesor de muzică la institutul pedagogic-teologic de aici Dumineca trecută și a încredințat de soție pe domnișoara Maria Bologa, fica domnului Iacob Bologa, consilier aulic în pensiune.

*(Concert). Domnul George Dima, profesor de muzică la seminarul ortodox oriental de aici, cu ocaziunea conferenței convocate pe Dumineca viitoare va aranja concert. Detalurile în numărul viitoru.

*(Aviz). Din Almanachul edat de societatea Acad. România Jună mai avem exemplare de vândut.

Doritorii se pot adresa cătră comitetul societății; Viena VIII Langegasse Nro 4. II Stok. Prețul unui exemplar cu porto 2 fl. 15 cr. pentru România 5 lei 70 bani. Dr. Codru Drăgușianu.

președinte.

* (Invitare). La mulțul ce se va aranja Miercuri în 28/16 Maiu a. c. în „Dumbrava“ din partea ascultătorilor de drept dela academia regiă din loc, se invită prin aceasta cu toată onoarea toți P. T., cari au fost invitați și la balul juristilor din carnavalul trecut.

Dansul se va începe la 2 1/2 ore p. m.

Comitetul arangiatoriu.

*(Apel cătră onoratul public). Însemnatatea scoalelor pentru respândirea și intemeierea culturii popoarelor este cunoscută de toată lumea. Dela cultura popoarelor atârnă în ținta de astăzi existența lor. Drept aceea se sirguesce fie-care naționă a intemeia scoli și a sunții numărul lor, punând astfel temelie la înflorirea culturii poporului la propășirea lui materială și morală, asigurându-i existența și un nume bun între alte popoare.

Starea culturii la poporul român din Bucovina este, în acmenare cu toate celalte nații din Austria, cea mai joasă, pentru că numărul scoalelor românesc din țară este cel mai mic și cercetarea lor cea mai rea. Este lucru firesc și netăgăduit că mergând tot așa, elementul românesc în Bucovina

*) Mare, dor de odată și tristă nouitate. Fostau asecurate aceste semănături? Părintele Brote ne-ar face mare serviciu dacă ne-ar spune. Red.

Negră icoană a lui pre carea ni-o înfațează într-un mod atât de dureros cuvintele „să faci ce dice popa, dar să nu faci ce face popa“ facă să se lumineze, căci numai atunci va putea dice linisit la moartea sa: căt am trăit, pentru scumpa mea naționă am lucrat.

El trebuie să strălucească prin faptele sale, să intindă mâna de ajutoriu celor năcăjiți, să măngăeze pre cei asupriți, să le de sfaturile de lipsă în diferele acțiuni a le vieței! El trebuie să fie balsamul recoritoriu la care să aleagă credincioșii sei pentru a-și alina suferințele.

Cu un cuvînt „Preotul trebuie să fie un om de model în toate, un părinte comun al poporenilor sei, care se bucură când ei se veselesc și cu ei de o potrivă plângere când sunt întristați, strălucesc prin înțelepciune și este nesecat în sfaturi consolatoare, posede maniere fine, în veselie e cumpătat, ear înima lui e inflăcrată de veritățile mari ale sciinței și ale religiunei; un astfel de preot va fi în adevăr „regele comunei sale“ atunci poporul pe care el îl gubernă cu usuritate va înfrunta greumintele sortii elementelor străine și neamice nu vor surpa în luptă, în luptă va fi tare și nici odată nu va peri!“

Lupșanul.

vina în loc să sporească va tot da înapoia, și lipsit de lumină, se va pierde incetul cu incetul în întunericul nescinției și se va cotropi

Spre a pune măcar incetăvă stăvila acestei stări de lucruri, spre a intemeia scoli, spre a sprințini material pe aceia, ce din lipsa de mijloace nu poate cerceta scoala și a îndupla poporul, să ia parte la progresul general de aici, — spre acest scop s'a înființat în Suceava societatea „Scoala Română“, care apelează astăzi la toți iubitorii de propășire și cultură, la toți amicii și binevoitorii poporului român din Bucovina, ca să i se vie înțăjutoriu.

Pe temeiul §. 3. d. din statut este societatea aceasta îndreptățită a respândi și liste de subscrieri. Făcând întrebunțare de acest paragraf comitetul societății se adreseză și cătră Domnia Voastră P. T. D. cu rugămintea, ca să sprințini scopurile acestei societăți, să faceti să curseze aceasta listă în cercul cunoștinților Domniei Voastre și să stăruți îndemnând ca să jertfească care căt va putea și-l va trage înima pentru scopul amintit.

Banii aduși yeti avea apoi bunavoință ai trimite la adresa dlui St. Stefureac, vice-președinte al comitetului central al societății „Scoala Română“ din Suceava în Bucovina.

Primiți P. T. D. cu aceasta ocazie asigurarea deosebitei noastre stime.

Suceava 1884 luna Maiu.

Pentru comitetul societății „Scoala Română“:

Președintele: George cavalier de Popovici. Secretarul: Dr. A. Dașchevici.

* (Cugețările și macsimile lui Cilibi Moise). Evreul Cilibi Moise s'a născut la Focșani în 1815 și a murit la Bucuresci în Februarie 1869. Om sărac, încărcat de o familie numeroasă, fără scință de carte, dar isteț la minte și pătruns de un fel de filosofie firească a Orientului, Cilibi Moise a umblat toată viața cu boccea de martă — mărunțișuri pe la iarmaroace și pe stradele Bucureștiului, adunând lumea în jurul seu prin glume, anecdote, pilde și maxime, ce-i curgeau fără întrerupere din gură și prindea luarea aminte a trecătorilor. Mai pe urmă se pusea a-și dicta născocirile lui în tipografia Dorotea Cucu din Bucuresci, unde i se jețuiau dă dreptul din viu graiu și apoi se respăndeau în public în cîte-o coală tipărită în multe mii de exemplare. Astfel persoana lui ajunsese să fie populară, și multe din vorbele lui au străbătut și au rămas în popor.

Cu ocazia acestei curioase figuri orientale, am putut dar oarecum să fim martori în țările noastre la felul nascerii și respăndirii proverbelor și dicțoarelor.

Estragem din „Convorbirile literare“ căteva din cele mai frumoase dicale ale desceptului evreu:

— Acela care deosebesce om de om nu este om.

— Muerea e dulce, zăharul e dulce; ce folos că zăharul se topesc și muerea ne topesc.

— Am băgat de seamă că din toate animalele, pisicile, muscele și femeile sunt care perd parte din vremea lor la găteală.

— O femeie nu poate fi bună decât pe un an, ca și un calendar.

— Sunt două feluri de copii, cari plâng pe părinții lor, cei seraci de ce nu le-au mai trăit părinții și cei bogăți de ce n'au murit mai năște.

— Mai mult se poate folosi omul cu minte dela cel nebun decât nebunul dela cel cu minte.

— Ferice de acela căruia îi spui o vorbă și pricepe dece, și vai de cel căruia îi spui dece și nu pricepe nici una.

— Dumneau să facă cireșar, a băgat banii în vite.

— Sunt trei feluri de boale în lume: la creeri la trup și la pungă.

— Strică cineva adevărul prin minciună il strică însă și prin tăcere.

— Omul de ciște nu este acela care nu face rău, ci acela care nu voiesce al face.

— Mincinosul când spune adevărul se bolnăvesce.

— Două feluri de oameni ceteșc gazete, penșonarii ca să le vie poftă de mâncare și cei ce n'au ce mâncă.

— Vedeți în ce timpuri am ajuns: hârtia scrisă e mai estină de căt cea nescrisă.

— Minciuna negăsind unde să se găsească a cerut dela Dumnezeu o gazdă; Dumnezeu a găsit cu cale că la jurnale și la călindare va fi bine primită.

— În tot deauna la sf. Gheorghe și la sf. Dumitru, Cilibi Moise are două părechi de case; unde șade și nu-l lasă să ieasă, unde vrea să se mute și n'are cu ce să plătească.

— Într-o zi Cilibi Moise a dat de o mare rușine, l'au călcat hoții și n'au găsit nimic.

— De trei-deci de ani de când se ține săracia de mine, și patru-spre-dece de când mă țin de po-

litică, mie mi s'a ursit cu politica și săracie nu i s'a urit cu mine.

— Lumea cumpăra mănuși dela prăvălii cu patru sfanți părechia, la trei țile le rupe, mai bine dela Moise ovreul cu un sfant rupte gata.

— Omul nu poate fi ceva de căt atunci când se va simți că nu este nimic.

— Patru lucruri sunt greu de scos: dinții din gură, săracia din casă, nebunia din cap și datoria veche.

— Cinstesc pe tenerul care are ceva bătrân întrânsul și pe bătrânul care are ceva tiner întrânsul.

— Când dai bani mulți cu împrumutare, să mai lași și pentru advocați.

— Este o nedreptate foarte mare de a pune preț dreptății.

— Tinerii spun ce fac, bătrâni ce au făcut și nebunii ce ar dori să facă.

Loterie.

Sâmbătă în 24 Maiu 1884.

Buda: 58 39 77 5 45

Bursa de Viena și Pesta.

Din 24 Maiu n. 1884.

	Vienna	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	122.90	122.60
Renta de aur ung. de 4%	91.65	91.65
Renta ung. de hârtie	88.50	88.40
Obligații uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	102.50	101.50
Obligații uniung. cu clausula de sorțire	101.—	100.50
Gaiubu.	5.74	5.72
Napoleón.	9.70	9.68
Londra (pe poliță de trei luni)	122.05	121.35

Nr. 174.

[735] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa III Bertin, protopresbiterul gr. or. al Zarandului, se scrie în urma ordinării Venerabilului consistoriu archidiecesan din 13 Martie a. c. Nr. 1019 B. concurs nou, cu termin de 30 țile dela prima publicare în „Tel-graful Român.“

Venitele sigure impreunate cu acest post parochial sunt 325 fl. v. a. la an, cari cu timp se mai pot urca.

Doritorii de a competa la această parodie vor avea a-și așterne petițiunile lor instruite în sensul statutului organic și al regulamentului congresual pentru parohii, la subscrисul, până la terminul sus indicat.

Brad în 6 Maiu 1884.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Georgiu Părău,
adm. ppresb.

Nr. 78.

[730] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, în parochia de clasa III. Vidra de Jos, prelungă neputințiosul paroch de acolo, pre baza decisiunii Preaven. Consistoriu archidiecesan Nr. 871 B. din a. c. se scrie concurs, cu termin de 30 țile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele stolare sistematizate de peste an, dela 190 de familie.

Doritorii de a ocupa acest post, aude a-și subserne petițiunile instruite conform legilor din viitor, subscrissului oficiu protopresbiteral, până la terminul mai sus indicat.

Abrnd în 28 Aprilie 1884.

În conțelegeră cu comitetul parochial gr. or. din Vidra de Jos.

Ioan Gall,
protop. ca adm.

Anunciu.

Subscrissul are onoare a face onoratului public cunoscut, cum că pe lângă **feliurite mărfuri** în preț moderat, mai posede cantități mari de **stofe fine de reverendă preoteștei** metru dela 1 fl. 80 cr. până la 4 fl. v. a., asemenea și **briuri vinete și roșii** fine cu mult mai estină ca până acum.

Grigorie Mateiu,
comerçiant dela 1830.

[736] 1—2

[533] 3—3

Publica

Unicul, cel mai avantajios și mai bun mod de comandare!

Toate necesitățile singuraticilor și familiilor se pot împărți în 5 clase și se pot comanda în modul cel mai avantajios (mai eftin ca dela firma originală) și mai sigur (cu garanție întreținută) numai și exclusiv dela biroul central.

„Anunciuul internațional“

(Budapest VII. Károlykörút (Rombach u. 6).

Se garantează următoarele **avantaje**: 1. Cumpărătorul primesc garanție întreținută, că i se dau articluri și lucruri solide, avantajoase și originale. 2. La dorință numai comandatorului sănătate secundară cu preț mai mic. 3. Comandatorul poate să-și acopere toate trebuințele printre singură cartă de corespondență și poate economiza separat spesele de expedieție. 4. Articulii marcați cu o stea se spedează cu 10% mai eftin, ca dela fabrica originală. (Pentru că din acestea se comandă și cumpără multe dela noi). 5. Cu comandatorul corespondăm gratis. 6. Expediția gratis comande până la 5 chile și dela 10 fl. în sus. 7. Articulii necorespunzători se reprimesc. 8. Acei, cari primesc articuli spre a-i vinde, se vor împărta și în asemenea favoruri de preț, ca dela singuraticele firme. 9. Fie care cumpărător sau comandator adresându-se către noi în scris sau verbal, se va înștiința pe spesele noastre despre transport și va primi notă detaliată. 10. La comande mai mari se poate face solvirea în rate.

Pentru fiecare comandă oferim garanție întreținută: din partea noastră, a firmei și a speditei. (Prefuri originale).

I. Specialități de cură.

Beuturi de cură. Vin de Tocaj — China-var, cel mai puternic mijloc spre a înmulți sănge; fiecare picatură se preface în sânge. O sticlă 5 fl.

Essență intăritoare de bere, recoritoare, adormitoare (Condensed beer). Sticla 1 fl.

Pilule de essență de Champagne (la un pocăi 1 pilulă) o cutie 1 fl.

Cognac de Champagne, dejun intăritor, 1 sticlă 2 fl.

Bere malată de Hoff Ioan, 1 ploscă 60 cr. — **Essență de pelin**, 1 sticlă 4 fl. (1 1/2 litră e destul pentru a preface 54 litri în pelinul cel mai esențial). E minunat apetitoriu. — Ape minerale cu prețuri originale.

Mâncări de cură. Cafea Hungaria dela Szalady Antal. Cea mai bună medicină pentru dureri de stomach și disenterie. Cea mai eftină cafea de casă. (Pentru lungirea vieții). Un chilo 1 fl. 20 cr.

Prav curat de cacao (1/2 chilo pentru 100 linguri), 2 fl. 20 cr.

Chocoladă sanitată, o cutie mare 70 cr.

Mijloace de medicament: „**Magnetisator**“ 10 fl. **Vană de baie cu încăldit** 40 fl. Pipe higienice pentru delăturarea nicotinului și răcorirea fumului, a miroslui neplăcut și a înegririi dintilor, 1 fl. 80 cr.; lungi 3 fl., cu capac 2 fl. 20 cr. Ciutre higienice 60 cr. — 1 fl. 20 cr. Sugarete higienice 1 fl. **Aparate de gimnastică pentru casă** 25 fl.

Medicamente de casă neapărat de lipsă pentru fiecare familie: **Apă de ochi** (essenție de ochi) 90 cr. **Pânză pentru reumatism**, cu putere îndoitoare 2 fl. 10 cr. **Spirul sărat** (Franzbrantwein), Fáczányian renomul în toată lumea: 1 fl. 20 cr. și 70 cr. **Spirul sărat de Brázay**: 80 cr. și 40 cr. (în 42 cazuri de morb). **Hartie de dinți Fáczányiană** în contra durerilor de obraz și ureche 70 cr. **Muștarul dulce maghiar** 1 fl. sau 50 cr. **Săpun-Phenyl** în contra atacurilor de piele: 70 cr. **Unsoare universală** de M. Weiss sau de Fonty pentru ranc, 30, 50 cr. 1 fl. **Bravais de fer** pentru cei ce suferă de lipsă de sânge: 3 fl. **Apă de essență de fer maghiară**, pentru cazuri de gălbinaire, lipsă de sânge, slabiciune și de esofare, o litră 1 fl. 20 cr.; 5 litri 5 fl. **Ulein de ureche** 2 fl.

Afără de acestea ori ce soiu de medicament se trimit cu prețul său original.

II. Parfumerii.

Puder-Blaha din parfumeria lui M. Müller. Tot acolo se află ori ce felu de pudere și parfumuri. — „**Juno-crème**“ **Janus** din materie fără ingrediente minerale și nestricăcioase, contra petelor, pete de fier, 1 fl. 50 cr. „**Juno-puder**“ pentru albirea ca neaua a fetii — 2 fl. — „**Juno-puder**“ 60 cr. Recomandate în modul cel mai favorabil de institutele chimice din Viena și Budapest. Parfumerii indispensabile pentru toaletă.

Medicament nou unguresc pentru coloratul părului pentru redobândirea coloarei naturale. Specia Tokody prețul 2 fl. 50 cr.

Sapun parfumat Sultana. Indispensabil în ori ce budoar, de un efect recunoscut extraordinar. Prețul 3 bucati 1 fl. Soiul Nemencsek.

Medicament pentru crescerea părului. Secretul familiei a lui R. Hausner. Prețul 1 fl. 40 cr.

Stărpior de păr (din pără incomode) 2 fl. **Medicament pentru creșterea părului și a mustetelor** 2 fl. 50 cr. până 5 fl. **Instrument de încrețirea părului** fără de fier 1 fl. 20 cr. **Praf de dinți melusine** 60 cr.

Afără de acestea toate piesele de toiletă ce le recere o parfumerie de dame și domni: după consemnatarea din catalog.

III. Articuli de economia casei.

Fabricatele din „**Prima fabrică ung. de unsoare neagră de piele**“. (Schuhwichse). Unsoare neagră pentru piei 1 fl. 20 cr., galbina 1 fl. 50 cr. Lac duplu venetian 60 cr. de Nemencsek, speditorul de curte a archid. Iosif. Speditor militar, polițian etc.

Cleiu universal rece de Singer. Pentru cleirea bușilor, sticlelor, pipelor, bucăților de lemn și a pieilor 30, 50 și 80 cr.

Poleitură de lac Mosánsky. Pentru curățirea metalelor — soiul Nemencsek 10 cr. **Prav contra insectelor** de Polsch 1 fl. **Prav pentru stărpierea cloțănilor** de Reiss 1 fl.

Vlăstari de fragi-mammuth 50 de bucati cu 6 fl. (Face nește fructe gigantice).

Pouding-sauce-extract, o ploscă mare 3 fl. — **Extract de carne** 1 chilgr. 2 fl. — **Extract de lapte** 1 chilă 2 fl. 80 cr.

Întăreală (scrobaială) albă, scăpicioasă, cea mai esențială 5 fl. (La o casă mare ajunge un an întreg).

Lustru de parchet 5 chile 10 fl.

Nutreț pentru câini, cel mai plăcut, 50 de chilogram 18 fl.

Portfolio cu aparate de foc, cu o stampilă, o busolă, un cointător de suge, o măsură metrică, cu aprindător etc. 3 fl. 80 cr.

Portfolio de metal, cu incuietori separate pentru fiecare gen de bani: 6 fl.

Instrument pentru măruntitul de lemn fără sgomot și osteneală 3 fl.

Cleiu de omide pentru scutirea florilor, tufelor și a pomilor de ori ce omidă 3 fl.

IV. Articuli de modă, vestimente.

Articuli de modă pentru bărbați și schimburi de B. Roman, croitor. Vestimente albe sănătări și imbrăcămintă de Dr. August Jäger din magazinul principal din Budapest. Pălării din magazinul principal al lui Nyerges.

Articuli de modă pentru femei dela speditorii de curte Monasterli și Kuzmik. Vestimente femeiesci dela Friederich, din croitoria principală a fostilor Alter și Kiss.

Papuci din fabrica lui Lörincz István, pentru bărbați, dame și copii.

Ac electric de cravată, cu un luciu ardător 15 fl.

Roc (caput) în contra răcelii 10 fl.

Imbrăcămintă de bărbați, I. à 10 fl., II. 32 fl., III. 52 fl. — Imbrăcămintă de copii 6 fl., 14 fl., 40 fl. — Imbrăcămintă pentru dame 8 fl., 20 fl., 60 fl. — Imbrăcămintă scandinavă de drum 24 fl. — Imbrăcămintă tiroleză pentru vânători și touriști (pantaloni, roc, pardesi și pălărie) 55 fl.

Odăjii și ornamente bisericești dela Zambach și Gavora. — Uniforme de Tiller. — Preste acest preț curantul normal.

V. Felurimi.

Se recomandă produsele de spirit, drojde de bere, liqueur, rum și esență de oțet, din fabrica societății Gschwindt.

Mobilii de casă, dela I. Benyovics. Scaun excellentiar, pentru 16 scopuri de C. Schöberl. Căsi de bani, de Fr. Wiese, speditor de curte. Mobile de fer, de H. Stitz. Portelan și vase dela speditorul de curte T. Hüttl.

Sticării din fabrica lui Stözl și fi. Trăsuri și caleșe din fabrica lui Iosif Bogdan. Recuise pentru căi de L. Szigeti. Recuise din gimnastică, unele, petri de moară, recuise de cuină, de Geitner și Rausch.

Biliard și mese de joc de J. Gyöngyössy. „Ariston“ instrument musical ce cântă de sine, 25 fl., din magazinul principal. „Orchestron“ orchester admirabil, cântă de sine, dela 1000 fl. în sus, din fabrica principală. Clavire din fabrica lui Lédeczy.

Pusci de vânăt, pistoale etc. la speditorul de curte Kirner. Recuise de vânăt și pentru călătorie, dela T. Kertész.

Mașini de cusut de Neidlinger. Instrumente necesare la măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinuri spumegătoare din Franța, dela L. Müller, reprezentantele firmei Jaques Louis Frères din Budapest. Grand vin dela courone 3 fl. 80 cr. Ca-te blanche 1-ére choix 3 fl. 50 cr.

Essenții pentru gătirea liqueurelor de ori ce soiu, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete succese frumoase, din laboratorul lui J. Neumann, Zugrăvi de cărbune 3 fl., de cretă 6 fl., de oleu (mărimea întreagă) dela 8 fl. în sus. Icoanele se remet nevățemate. Stindarde cu portrete pentru alegeri, din laboratorul lui J. Neumann.

Luceruri de gravură, sigile, stămpilii, mărce de sigil, monograme, cu prețul cel mai eftin.

Juvaere. Orologiu de busunar — remontoir de argint, 14 fl. — Orologiu de argint solid, 10 fl. — Orologiu de argint 5, 6, 8 fl. — De aur 22, 28, 40, 150 fl. — Inel 3, 5, 7, 12 fl. — Briliant 14 fl., 22 fl. până la 2000 fl. — Lanțuri de oțel aurite, pe lângă garanție de 5 ani, 3 fl.

Clopote - eolice, atinse fiind de cea mai mică boare dău tonuri magice, 7 fl.

Heliograf, cu care ori cine poate produce și 100 de fotografii, 10 fl. — Bastoane de hârtie, nu se pot rupe, 20 fl. 20 cr. — Citheră de violină și tobă, 5 fl. — Cărău pentru copii, 10 fl. — Pat pentru copii, 8 fl. — Fântână sărișoare în saloane, asăvările și până la 4 metri, 42 fl.

Revolver, 4 până la 5 fl. — Le fauchéaux arme de vânăt 25 fl.

Vinuri (din pământul sfânt) Palestina, de Ierusalim, Hebron și Betleem căte o sticlă, 3 la olătă 4 fl. 50 cr. — Vinuri de Grecia 12 specii, 12 sticle 19 fl. — Vinuri roșii diocești din Dalmatia, 1 bute de 5 litre 3 fl. — Vinuri de champagne dela Ren 1 sticlă (monopol) 1 fl. 80 cr. — Vinuri naturale dela Ren, 50 litri 25 fl. — Vin de mere, 100 litri, 20 fl.

Timbre de epistolă a lor 50 deosebite națiuni, 20 cr., 500 dărabe feluri 10 fl.

Violină 8 fl., 12 fl., 20 fl. capd'opera 60 fl., veche italiana 500 fl. — Arcuri 1 fl. 40 cr. până la 16 fl. — Cuthie 2 fl. — Citheră 10 fl. — Gitară 5 fl.

Pictură de geamuri de sticlă, ori cine poate lipi, în mărime de 42×53 centimetri 12 fl.

Antoped, adeca căruț ce se pune în mișcare prin greutatea trupului, 50 fl. — Car de povară, purtat de om, 5 fl. — Grății de flori în fereastă, 3 fl.

Ochian, în formă de lanț atârnător de orologiu, pentru priviri în teatru, în liber etc. 5 fl.

Mașinele de economia ungară, engleză, franceză, germană și americană a domului Tarnoczy Gusztáv (Budapest, Váci körút 49, csarnok 78), cări se recunosc de către agricultori a fi cele mai bune, cele mai eftine, mai bune pentru întrebuitare și mai solide; și cări s-au premiat la toate expozițiunile economice cu cele mai mari premii — se recomandă cu tot deodinșul tuturor. Catalogul prețurilor, precum și explicările de lipsă se dau fiesce-căruiua cu toată punctualitatea.

Cu un cuvânt, ori ce obiect și articlu, se gătesc și se trimite conform tarifei tipărite.

Primul loc central de spediire a tuturor productelor, articulilor și fabricatelor de export din Ungaria (vin de Tocai, Ménes, din ținutul Balaton, prin L. Vomossy, bere de Kóbanya, dela Dittrich și Gottschling, pipe de Semnitz dela F. Heller, fer unguresc, otel etc. dela P. C. Vadhus, lampă, papir, sapun, paprica (ardeiu) de Seghedin etc.), procurându-toate dela istorarele cele mai directe, cu prețuri fixe și cu preț stabilit în tarifa respectivelor firme.

O probă poate convinge ori și pe cine.

Prețul „Anunciuului internațional“ pe un an face 10 fl.

[737] 1 **Anunciuul internațional**. (Budapest VII. Károly körút 7.)

Efeptuire promptă, onorabilă și grabnică.